DE ACELAȘI AUTOR

Faruri, vitrine, fotografii, poeme, Cartea Românească, 1980; *Poeme de amor*, Cartea Românească, 1983; *Totul*, poeme, Cartea Românească, 1985; *Visul* (în ediţiile următoare *Nostalgia*), povestiri, Cartea Românească, 1989, Humanitas, 1993; *Levantul*, poem epic, Cartea Românească, 1990, Humanitas, 1998; *Visul chimeric*, studiu critic, Litera, 1991, Humanitas, 2011; *Travesti*, roman, Humanitas, 1994 (a devenit roman grafic în limba franceză); *Dragostea*, poeme, Humanitas, 1994; *Orbitor: Aripa stângă*, roman, Humanitas, 1996; *Dublu CD*, poeme, Humanitas, 1998; *Postmodernismul românesc*, studiu critic, Humanitas, 1999; *Jurnal I*, Humanitas, 2001; *Orbitor: Corpul*, roman, Humanitas, 2002; *Enciclopedia zmeilor*, carte pentru copii, Humanitas, 2002; *Pururi tânăr, înfășurat în pixeli*, publicistică, Humanitas, 2003; *Parfumul aspru al ficțiunii*, audiobook, Humanitas, 2003; *Plurivers*, vol. I și II, poeme, Humanitas, 2003; *Cincizeci de sonete*, poeme, Brumar, 2003; *De ce iubim femeile*, povestiri și audiobook, Humanitas, 2004; *Baroane!*, publicistică, Humanitas, 2005; *Jurnal II*, Humanitas, 2005; *Poeme în garanție*, audiobook, Casa Radio, 2005; *Orbitor: Aripa dreaptă*, roman, Humanitas, 2007; *Dublu album*, poeme, Humanitas, 2009; *O seară la Operă*, poeme, Știința, Chișinău, 2009; *Nimic*, poeme, Humanitas, 2010; *Frumoasele străine*, povestiri, Humanitas, 2010; *Zen: Jurnal 2004–2010*, Humanitas, 2011; *Ochiul căprui al dragostei noastre*, publicistică și proză, Humanitas, 2012; *Fata de la marginea vieții*, povestiri alese, Humanitas, 2014; *Poezia*, Humanitas, 2015; *Solenoid*, Humanitas, 2016; *Peisaj după isterie*, publicistică, Humanitas, 2017; *Știutorii: Trei povestiri din Orbitor*, Humanitas, 2017; *Un om care scrie: Jurnal 2011–2017*, Humanitas, 2018; *Melancolia*, Humanitas, 2019; *Creionul de tâmplărie*, Humanitas, 2020; *Nu striga niciodată ajutor*, poeme, Humanitas, 2020.

Cărțile lui Mircea Cărtărescu au primit cele mai importante premii literare românești, precum și importante premii internaționale: Premiul literar Giuseppe Acerbi, Italia (2005); Premiul internațional pentru literatură de la Vilenica, Slovenia (2011); Premiul internațional pentru literatură al orașului Berlin (2012); Premiul internațional pentru poezie Novi Sad, Serbia (2013); Premiul internațional Spycher-Leuk, Elveția (2013); Premiul La tormenta en un vaso, Spania (2014); Premiul Euskadi de Plata, San Sebastián (2014); Premiul orașului Leipzig pentru înțelegere europeană (2015); Premiul de stat al Austriei pentru literatură europeană (2015); Premiul „Gregor von Rezzori", Florența (2016); Premiul Leteo, Spania (2017); Premiul „Thomas Mann" pentru literatură, Lübeck (2018); Premio Formentor de las Letras, Mallorca (2018); Prix Millepages, Vincennes (2019); Prix Transfuge, Paris (2019); Premiul Prozart, Skopje, Macedonia de Nord (2021).

MIRCEA CĂRTĂRESCU

SOLENOID

HUMANITAS
BUCUREȘTI

LIBRIS | We know books

1 Am luat din nou păduchi, nici măcar nu mă mai mir, nu mă mai sperie, nu-mi mai provoacă greață. Doar mă mănâncă. Lindeni am mai tot timpul, îi tot scutur când mă pieptăn în baie: oușoare de culoarea sidefului, lucind negricios pe faianța chiuvetei. Rămân destui și între dinții piepteneului, pe care-i curăț apoi cu periuța de dinți veche, cea cu coada mucegăită. N-am cum să nu iau păduchi – sunt profesor la o școală de periferie. Jumătate din copii au păduchi, le sunt găsiți la începutul școlii, la vizita medicală, când asistenta le prefiră părul cu gesturile experte ale cimpanzeilor – doar că nu crapă-n dinți crustele de chitină ale insectelor capturate. În schimb, recomandă părinților o soluție alburiu-leșioasă, mirosind a chimicale, aceeași pe care-o folosesc până la urmă și profesorii. Toată școala ajunge în câteva zile să miroasă a soluție împotriva păduchilor.

Nu e totuși chiar așa de rău, măcar ploșnițe nu avem, nu s-au mai văzut de mult. Mi le amintesc și pe-astea, le-am văzut cu ochii mei când aveam vreo trei ani, în vilișoara din Floreasca unde am locuit prin '59-'60. Mi le arăta tata, când dădea brusc la o parte salteaua patului. Erau ca niște bobițe stacojii, tari și lucioase ca fructele de pădure sau ca acele boabe negre

de iederă pe care știam că nu trebuie să le bag în gură. Doar că bobițele dintre saltea și scheletul patului fugeau repede către colțurile întunecate, atât de alarmate, că mă apuca râsul. Abia așteptam să mai ridice tata colțul greu al saltelei (când se schimbau cearșafurile) ca să mai văd animăluțele durdulii. Râdeam atunci cu atâta poftă, că mama, care mă purta cu părul mare și tot numai buclișoare, mă lua întotdeauna-n brațe, scuipându-mă să nu mă deoache. Tata aducea apoi pompa de analcid și le trăgea câte un duș urât mirositor ploșnițelor oploșite pe la încheieturile lemnăriei, de le mergeau fulgii. Îmi plăcea cum mirosea lemnul patului, brad încă mustind de rășină, îmi plăcea până și mirosul de analcid. Apoi tata lăsa în jos salteaua și venea mama cu cearșafurile în brațe. Când așternea unul dintre ele pe pat, se umfla ca o gogoașă mare în care-mi făcea o plăcere neobișnuită să mă vâr. Așteptam apoi să se lase, încet, cearșaful pe mine, să se muleze pe corpușorul meu, dar nu pe fiecare părticică a lui, ci desenând complicate cute și cutișoare. Camerele erau pe atunci mari ca niște hale, și-n ele se tot învârteau cei doi oameni uriași care, nu se știe de ce, aveau grijă de mine: mama și tata.

Dar nu-mi amintesc înțepăturile de ploșniță. Mama-mi spunea că sunt ca niște cerculețe roșii pe piele, cu un punct alb în mijloc. Și că mai degrabă te ardeau decât să te mănânce. Nu știu, fapt e că iau mereu păduchi de la copii când mă aplec deasupra caietelor lor, e ca o boală profesională. Port părul lung din vremea când aș fi putut deveni scriitor. Atât mi-a rămas din cariera asta, pletele. Și helăncile pe gât, cum purta primul scriitor pe care l-am văzut vreodată și care mi-a rămas ca o imagine, glorioasă și de neatins, a autorului: cel din *Mic dejun la Tiffany*. Părul mi se-atinge mereu de cel al fetițelor, înfoiat și plin de panglicuțe. Pe funi-

ile astea cornoase, semitransparente, urcă insectele. Ghearele lor au curbura firului de păr, pe care-l apucă perfect. Umblă apoi pe pielea capului, își lasă acolo excrementele și ouăle. Înțeapă pielea, nevăzută de soare vreodată, de un alb imaculat, ca de pergament, și asta le e hrana. Când mâncărimile devin cu neputință de suportat, dau drumul la apă fierbinte-n cadă și mă pregătesc să-i extermin.

Îmi place cum sună apa în cadă, clocotul acela năvalnic, repezirea turbionară a miliardelor de stropi și șuvițe răsucite-n spirală, vuietul jetului vertical în gelatina verzuie a apei ce crește infinitezimal, cucerind pereții căzii prin umflări obstaculate și invazii bruște, de parc-ar fi nenumărate furnici transparente roind în jungla amazoniană. Închid robinetul și se face liniște, furnicile se topesc una-n alta și safirul moale ca un jeleu rămâne liniștit, se uită la mine ca un ochi limpede și mă așteaptă. Gol, intru-n apă cu voluptate. Îmi scufund imediat capul, simt cum pereții apei îmi urcă simetric pe obraji și pe frunte. Apa mă strânge, e grea în jurul meu, mă face să levitez în mijlocul ei. Sunt sâmburele unui fruct cu carnea verde-albastră. Părul mi se întinde până la marginile căzii, cum ar deschide o pasăre neagră aripile. Firele se resping între ele, fiecare e independent, fiecare plutește, muiat deodată, printre celelalte, fără să le atingă, asemenea tentaculelor unor crini-de-mare. Mișc capul brusc într-o parte și-ntr-alta ca să simt cum firele se tensionează, se-ntind prin apa densă, capătă greutate, o greutate neașteptată. E greu să le smulgi din alveolele lor de apă. Păduchii se țin bine de trunchiurile groase, se fac una cu ele. Fețele lor inumane arată un fel de nedumerire. Carcasele le sunt din aceeași substanță cu firele de păr. Se moaie și ele în apa fierbinte, dar nu se dizolvă. Tubușoarele respiratorii așezate simetric pe

marginea pântecelor gofrate sunt bine-nchise, ca nările lipite ale focilor. Plutesc în cadă pasiv, destins ca un preparat anatomic, pielea degetelor mi se umflă și se-ncrețește. Sunt și eu moale, de parc-aș fi acoperit cu chitină străvezie. Mâinile, lăsate-n voia lor, plutesc la suprafață. Sexul tinde și el să se-nalțe, ca un dop de plută. E atât de straniu că am un trup, că sunt într-un trup.

Mă ridic în capul oaselor și-ncep să-mi săpunesc părul și trupul. Cât stătusem cu urechile sub apă auzisem clar discuții și bufnituri din apartamentele vecine, dar ca prin vis. Acum aveam dopuri de gelatină-n urechi. Îmi plimb palmele pline de săpun pe trup. Trupul meu nu e pentru mine erotic. Parcă nu peste trupul, ci peste mintea mea îmi trec degetele. Mintea mea îmbrăcată în carne, carnea mea îmbrăcată în cosmos.

Ca și în cazul păduchilor, nu am o prea mare surpriză când ajung cu degetele pline de săpun la buric. De câțiva ani buni mi se-ntâmplă asta. La început m-am speriat, bineînțeles, fiindcă auzisem că se poate-ntâmpla să-ți plesnească buricul. Dar nu-mi făcusem niciodată probleme cu al meu, fiindcă buricul meu nu era decât o scobitură pe pântecul meu „lipit de șira spinării", cum spunea mama. Pe fundul acestei adâncituri era ceva neplăcut la atingere, care nu ajunsese să mă preocupe vreodată. Buricul nu era altceva decât locul scobit al mărului, de unde iese codița. Am crescut și noi ca niște fructe pe un pețiol străbătut de vinișoare și artere. Dar cu câteva luni în urmă, pe când îmi treceam degetele grăbit peste accidentul ăsta de pe trupul meu, doar ca să nu rămână nespălat, am simțit ceva neobișnuit, ceva ce n-ar fi trebuit să fie acolo: un fel de țumburuș care mi-a zgâriat vârful degetului, ceva neorganic, nefăcând parte din trupul meu. Era încrustat în nodul de carne palidă ce se holba acolo, ca un ochi

între două pleoape. Pentru prima oară m-am uitat mai atent, sub apă, depărtând cu degetele marginile crevasei. Cum nu vedeam bine, m-am ridicat din cadă, și lentila de apă din buric s-a scurs încetișor. Dumnezeule, îmi spuneam zâmbind, am ajuns să-mi contemplu propriul ombilic... Da, era un fel de nod palid, ce căpătase-n ultimul timp mai mult relief decât de obicei, pentru că la aproape treizeci de ani mușchii pântecului mi se mai relaxaseră. O încrustație ca o unghie de copil, într-una dintre volutele nodului, se dovedi simplă murdărie. Dar din cealaltă parte, rigid și dureros, ieșea micul ciot negru-verzui pe care-l simțisem cu vârful degetului. Nu-mi dădeam seama ce putea fi. Am încercat să-l apuc cu unghiile, dar, trăgând, am simțit o mică durere care m-a speriat: putea fi un fel de neg pe care nu era înțelept să-l zgândări. M-am străduit să-l uit și să-l las baltă, acolo unde crescuse. De-a lungul vieții ne ies destule alunițe, negi, oase moarte și alte mizerii pe care le cărăm răbdători cu noi, ca să nu mai vorbim de unghii și păr, de dinții care ne cad: bucăți din noi ce nu ne mai aparțin și care capătă o viață numai a lor. Am și acum, prin grija mamei, într-o cutie de tic-tac, toți dințișorii mei de lapte, și tot prin grija ei am codițele mele de la vârsta de trei ani. Pozele noastre cu smalțul plesnit și cu zimțișori ca de timbru pe margini sunt tot mărturii de acest fel: trupul nostru s-a interpus cândva cu adevărat între soare și lentila aparatului de fotografiat, lăsându-și umbra pe peliculă nu altfel decât își așterne luna, la eclipsă, umbra peste discul solar.

Dar după o săptămână, din nou în cadă, mi-am simțit iarăși buricul neobișnuit și iritat: bucățica neidentificată se lungise puțin și se simțea altfel, mai curând neliniștitor decât dureros. Când ne doare măseaua ne-o zgândărim cu limba chiar riscând să dăm pân-la urmă

de o durere vie. Orice iese din obișnuit pe harta sensibilă a trupului nostru ne înverșunează și ne agită: trebuie cu orice preț să scăpăm de senzația de jenă care nu ne dă pace. Câteodată, seara, la culcare, îmi scot șosetele și simt că pielea cărnoasă, galben-străvezie de pe partea laterală a degetului mare s-a-ngroșat excesiv. Apuc cu degetele umflătura tare, trag de ea și câte-o jumătate de oră până ce izbutesc să rup o margine, de care trag mai departe, cu buricele degetelor dureroase, tot mai iritat și mai preocupat, până desprind o coajă groasă, sticloasă, cu striații ca de papile digitale, un centimetru întreg de piele moartă, ce atârnă acum dizgrațios de deget. Nu pot trage de ea mai departe, căci deja ajung la pielița inervată de dedesubt, la mine cel care simte durerea, dar trebuie totuși să rezolv mâncărimea, neliniștea aia. Iau foarfeca și-o retez, apoi o contemplu multă vreme: o coajă albă pe care-am produs-o eu, fără să știu cum, așa cum nu-mi mai aduc aminte cum mi-am produs oasele. O-ndoi între degete, o miros, miroase vag a amoniac: bucățica organică, dar moartă, moartă încă de când făcea parte din mine și-mi adăuga câteva grame la greutate, mă înverșunează în continuare. Nu-mi vine s-o arunc, sting lumina și mă culc, dar tot cu ea între degete, pentru ca a doua zi să uit totul cu desăvârșire. Totuși câtva timp șchioapăt ușor: mă doare locul de unde mi-am smuls-o.

Așa că am început să trag ușor de grunjul tare ce mi se ițea din buric până când, pe neașteptate, am rămas cu el în mână. Era un mic cilindru de jumătate de centimetru lungime și cam de grosimea unui băț de chibrit. Părea înnegrit de vreme, mucegăit și năclăit și smolit de trecerea timpului. Era ceva străvechi, mumificat, saponificat, naiba știe. L-am pus sub jetul apei de

la chiuvetă și stratul de slin s-a mai dus, lăsând să se vadă că mai demult lucrușorul acela fusese galben-verzui, poate. L-am pus pe fundul unei cutii goale de chibrituri. Părea măciulia arsă a unui băț.

După câteva săptămâni am mai extras din buricul muiat de apa fierbinte încă un fragment, de două ori mai lung de data asta, din aceeași substanță tare și alungită. Acum mi-am dat seama că era vorba de un capăt flexibil de sfoară, am putut și observa mulțimea de fibre răsucite care-l alcătuiau. Era sfoară, sfoară ordinară, de împachetat. Cea cu care, acum douăzeci și șapte de ani, îmi legaseră buricul la maternitatea mizerabilă, muncitorească, unde mă născusem. Acum buricul meu o avorta, lent, o bucățică la două săptămâni, o bucățică la o lună, apoi alta după încă trei luni. Cea de azi e a cincea și mi-o scot cu grijă și voluptate. O-ndrept, o curăț cu unghia, o spăl în apa din cadă. E capătul cel mai lung de pân-acum și, sper, ultimul. Îl așez în cutia de chibrituri, lângă celelalte: stau cuminți, galben-verzui-negre, strâmbe, cu capetele ușor destrămate. Cânepă, aceeași din care se fac plasele gospodinelor, care le taie mâinile când sunt pline cu cartofi, aceeași cu care se leagă pachetele. De Sfânta Mărie primeam câte-un pachet de la rudele din Banat ale lui tata: prăjituri cu mac și cu miere. Sfoara deznodată, cafeniu-verzuie, era bucuria mea: legam cu ea clanțele ușilor, ca mama să nu mai facă încă un copil. La fiecare clanță făceam zeci, sute de noduri.

Scap de grija sforii din buric și ies, cu apa șiroind pe mine, din cadă. Iau sticla cu substanță anti-păduchi de după closet și-mi torn în cap un deget din conținutul ei duhnitor. Mă-ntreb de la ce clasă i-am luat de data asta, de parc-ar avea vreo importanță. Cine știe,

poate că are. Poate pe străzi diferite ale cartierului și-n clase diferite ale școlii păduchii sunt de alte specii, de alte mărimi.

LIBRIS | we know books

Mă clătesc de substanța aia scârboasă și-apoi încep să mă pieptăn deasupra chiuvetei cu porțelanul sclipitor de curat. Și deodată paraziții încep să pice, doi, cinci, opt, cincisprezece... Sunt extrem de mici, fiecare năclăit în propria bobiță de apă. Cu mare greutate le văd trupurile cu pântecele lățit și câte trei piciorușe, încă mișcând, de fiecare parte. Trupul lor și trupul meu, cum stau gol și ud, aplecat deasupra chiuvetei, sunt alcătuite din aceleași țesuturi organice. Au organe și funcții analoage. Au ochi care văd aceeași realitate, au picioare care-i duc prin aceeași lume nesfârșită și de neînțeles. Vor să trăiască, așa cum vreau și eu. Îi șterg de pe pereții chiuvetei cu un jet de apă. Coboară-n sifoanele de dedesubt, ajung în canalele subterane.

Merg să mă culc cu părul ud lângă bietele mele comori: cutia de tic-tac cu dințișori de copil, pozele de când eram mic iar părinții mei erau în floarea vârstei, cutia de chibrituri cu sfoara desprinsă din buricul meu, jurnalul. Îmi răstorn, cum fac de-atâtea ori serile, dințișorii în palmă: pietricele netede, încă foarte albe, care-au fost odată în gura mea, cu care cândva am mâncat, am pronunțat cuvinte și-am mușcat ca un cățel. De-atâtea ori m-am întrebat cum ar fi să am pe undeva și o pungă de hârtie cu vertebrele mele de la vârsta de doi ani sau cu falangele degetelor mele de la șapte...

Pun dinții la loc. Aș vrea să mă uit și pe niște poze, dar nu mai rezist. Trag sertarul noptierei și bag totul acolo, în cutia de „piele de șarpe" îngălbenită, ce adăpostise odinioară un aparat de ras, un pămătuf și-o cutie de lame Astor. Acum îmi țin aici amărâtele mele

de comori. Îmi trag plapuma peste cap și mă străduiesc să adorm cât mai repede, eventual definitiv. Pielea capului nu mă mai mănâncă. În plus, pentru că s-a-ntâmplat de curând, sper să nu se mai întâmple și-n noaptea asta.

2

Mă gândeam la vise, la vizitatori, la toată nebunia asta, dar nu e acum momentul. Deocamdată să mă-ntorc la școala unde lucrez, uite, deja de mai bine de trei ani. „N-o să fiu toată viața profesor", îmi ziceam, țin minte ca azi, pe când mă-ntorceam cu tramvaiul, în adâncul unei seri de vară cu nori trandafirii, de acolo, din fundul Colentinei, unde fusesem să-mi văd prima dată școala. Și uite că nu s-a-ntâmplat nici o minune și că sunt toate șansele să fie chiar așa. Până la urmă nici n-a fost așa de rău pân-acum. În după-amiaza când, imediat după repartiția guvernamentală, m-am dus să-mi văd școala aveam 24 de ani și cam de două ori pe-atâtea kilograme. Eram incredibil, imposibil de famelic. Mustața și părul lung, pe vremea aceea de o nuanță roșcată, nu reușeau decât să-mi infantilizeze și mai mult figura, așa încât, dacă mă vedeam pe neașteptate în vreo vitrină sau în geamurile tramvaiului, credeam că văd un elev de liceu.

Era o după-amiază de vară, orașul era plin de lumină până sus, ca un pahar cu apa boltită peste buză. Am luat tramvaiul de la Tunari, din dreptul Direcției Generale a Miliției. Am trecut prin dreptul blocului alor mei din Ștefan cel Mare, unde stăteam și eu, m-am uitat, ca de obicei, undeva pe fațada nesfârșită ca să văd fereastra de la camera mea, acoperită cu hârtie albastră ca să nu intre soarele, apoi am trecut de-a lungul gardului de

plasă de sârmă al Spitalului Colentina. Pavilioanele bolnavilor stăteau aliniate în curtea vastă ca niște crucișătoare de zidărie. Fiecare avea altă formă, de parcă bolile diverse ale locuitorilor lor ar fi dictat arhitectura bizară a construcțiilor. Sau poate că arhitectul fiecărui pavilion a fost ales dintre suferinzii de o boală anume și l-a gândit în așa fel încât să-i reprezinte, simbolic, suferința. Le știam pe toate, cel puțin două mă găzduiseră și pe mine. De altfel, chiar în capătul din dreapta al curții am recunoscut, înfiorat, clădirea roz, cu pereții subțiri ca foaia de hârtie, a pavilionului de boli neurologice. Aici stătusem o lună, cu opt ani în urmă, pentru o pareză facială care și acum mă deranjează câteodată. În multe nopți rătăcesc în vis printre pavilioanele Spitalului Colentina, intru în clădiri necunoscute și ostile, cu pereții acoperiți de planșe anatomice...

Tramvaiul trecea apoi pe lângă fostele Ateliere ITB, unde lucrase și tata ca lăcătuș o vreme. În fața lor fuseseră construite însă blocuri, așa că de la șosea abia dacă se mai vedeau. La parterul unui bloc era un dispensar, chiar în dreptul stației Doctor Grozovici. Acolo mă dusesem o vreme să-mi fac injecțiile, vitamina B1 și B6, tot în urma parezei de la șaisprezece ani. Ai mei îmi puneau fiolele-n palmă și-mi spuneau să nu mă-ntorc cu ele nefăcute. Știau ei ce știau. La-nceput le aruncam în casa liftului și le spuneam părinților că le-am făcut, dar nu mi-a mers multă vreme. Până la urmă a trebuit chiar să mi le fac. Plecam spre dispensar, seara pe-ntuneric, cu moartea-n suflet. Mergeam pe jos, cât puteam de încet, două stații. Ca și în zilele când trebuia să merg la dentist, speram să se-ntâmple o minune și să găsesc cabinetul închis, clădirea demolată, doctorul decedat sau doar o pană de curent ca să nu meargă turbina și luminile de deasupra scaunului dentar. Nu se-ntâmpla

LIBRIS | we know books

însă niciodată un miracol. Durerea mă aștepta acolo, întreagă, cu aura ei sângerie. Prima soră de la Grozovici care, târziu în noapte, îmi făcuse injecția era frumoasă, blondă, foarte îngrijită, dar curând am căpătat groază de ea. Era genul care-ți privea fundul gol cu un dispreț total. Nu gândul la durerea ce avea să urmeze, ci scârba femeii aceleia pentru puțoiul cu care urma să aibă o relație intimă (fie și cea de a-i înfige un ac în fesă) îmi lichida repede vaga excitație, iar sexul meu renunța la efortul de a-și înălța puțin capul ca să vadă mai bine. Așteptam apoi inevitabila umezeală pe pielea ce urma să fie martirizată, cele trei-patru plesnituri cu dosul palmei, apoi șocul acului înfipt în carne, mereu cu grijă ca vârful lui să-ți atingă vreun nerv, vreo vână, să-ți facă ceva rău, durabil, memorabil, augmentat apoi de otrava ce cobora prin canelura acului ca să ți se difuzeze, acid sulfuric, în toată fesa. Era oribil. După injecțiile sorei blonde șchiopătam o săptămână întreagă.

Din fericire, sora asta, probabil sadomasochistă în pat cu iubiții ei, alterna la dispensar cu alta, la fel de greu de uitat, dar din motive diferite. Era o femeie care te speria de moarte, din primul moment când o vedeai, pentru că nu avea nas. Dar nu purta nici vreun bandaj sau un nas fals, ci avea, pur și simplu, în mijlocul feței un orificiu larg, vag despărțit în două compartimente. Era măruntă ca un pui de găină, brunetă și cu ochi care poate ți-ar fi atras atenția prin blândețe dacă aspectul de hârcă al feței nu te-ar fi descumpănit cu totul. Când o nimeream pe blondă, mă lua imediat în primire. În sala de așteptare sufla vântul. În schimb, pitica fără nas părea să aibă un succes neobișnuit: mereu era plin de oameni în sală, plin ca biserica în noaptea de Înviere. Mă-ntorceam acasă de la dispensar la două noaptea. Mulți dintre pacienții care așteptau să intre îi aduceau